

آفرینش و انسان

«آفرینش و انسان» سلسله مقالاتی از محمدتقی جعفری است که در مفهوم آفرینش و ارتباط آن با انسان با هم اشتراك دارند. این مجموعه مقالات، سخنرانی‌هایی است....

«آفرینش و انسان» سلسله مقالاتی از محمدتقی جعفری است که در مفهوم آفرینش و ارتباط آن با انسان با هم اشتراك دارند. این مجموعه مقالات، سخنرانی‌هایی است که علامه جعفری در سال 1344 برای دانشجویان دانشگاه تهران ایراد کرده بود. او مباحثی از اصول و قوانین اسلامی را تدریس کرده و آن دروس در این کتاب به صورت رساله‌های کم حجمی جمع‌آوری شده است. در رساله نخست «آفرینش از دیدگاه ادیان» با نظری به آغاز خلقت، نظریه‌های نخستین درباره آفرینش انسان بیان می‌شود و تاریخ آفرینش و عمر کره زمین از میان آیات و روایات متعدد ادیان مختلف استخراج می‌شود. آغاز آفرینش در عهد قدیم، عهد جدید و قرآن و مقایسه روایات این هر سه در پایان رساله صورت می‌گیرد. رساله «ظهور جانداران روی زمین» با روش‌شناسی علمی و تقسیم‌بندی دانشمندان درباره دوره‌هایی که زندگی در آنها دیده شده است، آغاز و در ادامه نظر اسلام در این باره مرور می‌شود.

آفرینش انسان نیز در تفکرات دانشمندان غیراسلامی و آیات و روایات اسلامی تبیین شده است. علت آفرینش دستگاه هستی، هدفمندی جهان از دیدگاه قرآن، هدف نهایی آفرینش انسان، هدف انسان‌ها از نظر اسلام و هدف آفرینش انسان از نظر اسلام در رساله «هدفمندی آفرینش» بحث و بررسی شده است. طبیعت انسان و پدیده‌های فردی طبیعت انسانی، آغازگر «انسان و عامل محرك تاریخ» است. تعریف لذت و الم، اصول لذایذ مادی مستقیم و غیرمستقیم و اصول لذایذ روحی مستقیم و غیرمستقیم در ادامه آمده‌اند.

جعفری به طبیعت انسان از نظر اسلام اشاره می‌کند و به تفسیر و ارزیابی انسان از نظر اسلام می‌پردازد. پدیده‌های اجتماعی طبیعت انسانی و راهیابی به عامل محرك تاریخ با قانون علیت، نیروی محرك و هدایت‌کننده بیان شده‌اند. نویسنده طرح اسلام را در خصوص روابط اجتماعی با اشاره به اشکال مختلف رابطه شامل رابطه طبیعی، مصنوعی، قراردادی و الهی بیان می‌کند.

در رابطه الهی به شکل بارزتری به رابطه خدا و طبیعت، انسان و جهان طبیعت، انسان‌ها با یکدیگر و انسان و خداوند پرداخته می‌شود. در این کتاب در بخش «استدراکات» خلاصه نظریه‌های دانشمندان مختلفی همچون هابل، باندی، گلد، هوبل و فوولر درباره پیدایش جهان آمده است. مهم‌ترین حوادث اولیه جهان، نظریه پیدایش زمین و خورشید و جدول تقسیم‌بندی جدید شیمیایی و بیولوژیک موجودات زنده نیز بخش‌های پایانی این رساله‌اند. کتاب «انسان و آفرینش» نوشته محمدتقی جعفری است.